

12.10.2017

## **Експертні організації вимагають від депутатів, нарешті, розпочати виборчу реформу**

Сьома сесія Верховної Ради VIII скликання - остання можливість провести виборчу реформу перед наступними виборами народних депутатів. За три постмайданівські роки в Україні практично нічого не було зроблено для зміни законодавства в цій сфері, хоча всі основні законопроекти перебувають на розгляді ВРУ близько двох років. Експертна дискусія вже давно проведена, міжнародні організації десятки разів висловлювалися з цього приводу, 5 із 6 парламентських зобов'язалися здійснити цю реформу, підписавши Коаліційну угоду.

Виборча реформа є однією з найбільш системоформуючих з точки зору позитивних змін у середньо- та довготерміновій перспективі. Вона адекватно відповідає на запит суспільства щодо зміни не лише персоналій, а і якості еліт у виборних органах, доступу громадян до владних повноважень, а також чесних і зрозумілих правил гри під час виборчого процесу.

Однак, на практиці, через зволікання парламентарів, Україна вже втратила можливість на проведення всеохопної реформи та кодифікації виборчого законодавства. За час, що залишився до чергових парламентських виборів, Верховна Рада України ще може, хоча б визначитись із законом про вибори народних депутатів, відмовившись від паралельної виборчої системи на користь пропорційної з відкритими регіональними списками.

Українському парламенту необхідно дотримуватись власних задекларованих позицій, а також відповідально поставитись до рекомендацій експертної громадськості і таких поважних організацій як Венеційська комісія, ОБСЄ-БДПЛ. Рішення необхідно прийняти не пізніше березня 2018 року, з метою дотримання як міжнародних стандартів щодо стабільності законодавства перед виборами, так і логіки підготовки до чергового волевиявлення.

Вважаємо, що для успішного запуску виборчої реформи насамперед необхідно:

1. Не допустити того, щоб наступні вибори народних депутатів відбулися за законом Януковича
2. Парламентським фракціям та групам якнайшвидше визначитися з проектом закону, який вони готові підтримати, та оприлюднити свої позиції публічно
3. Погоджувальній раді включити до порядку денного питання розгляду проектів виборчих законів вже на цій сесії
4. Верховній Раді не пізніше жовтня 2017 року розглянути в першому читанні законопроекти щодо проведення парламентських виборів.

В той же час, без уваги народних депутатів не повинні залишитись і інші важливі теми, що сприяють реалізації пасивного та активного виборчого права громадян, як то:

- невідворотність покарання за вчинення злочинів проти виборчих прав;
- належна організація виборчого процесу легітимною та завчасно переобраною Центральною виборчою комісією.

Виборча реформа - складний комплекс змін та заходів, спрямований на захист прав громадян, а також забезпечення справедливого і чесного результату волевиявлення. Неурядові експертні організації залишаються прихильниками ідеї системного реформування виборчих норм та процедур і відкриті до конструктивних методів роботи.

Організації-підписанти цієї заяви закликають народних депутатів всіх фракцій використати останню можливість і ухвалити зміни до виборчого законодавства або ж взяти на себе політичну відповідальність за провал реформи. Наголошуємо на необхідності поновити діалог з неурядовим експертним середовищем щодо змін у цій сфері.

**Громадянська мережа Опора**

**Інститут виборчого права**

**Інтерньюз-Україна**

**Платформа прав людини**

**Український незалежний центр політичних досліджень**

**Центр політико-правових реформ**